

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи

Національного технічного
університету України

“Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського”

д.т.н., проф.

Олександр ЖУЧЕНКО

“ 15 ” 01 2024 р.

ВИТЯГ

з протоколу № 12 від 19 січня 2024 р. розширеного засідання
кафедри видавничої справи та редагування
Національного технічного університету України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”

БУЛИ ПРИСУТНІ:

- з кафедри видавничої справи та редагування:

Головуючий на засіданні – к. н. із соц. ком., доц. Масімова Л. Г., секретар – к.філол.н., доц. Левчук О. М., зав. каф., д. н. із соц. ком., проф. Тріщук О. В., д.політ.н., проф. Смола Л. Є., к.н. із соц. ком., доц. Андрійчук М. Т., к. н. із соц. ком., доц. Фіялка С. Б., к.н. із соц. ком., доц. Сегол Р. І., доц., к.е.н. Шевченко І. Б., к.політ.н., доц. Магда Є. В., к.філол.н., доц. Янішевський О. О., к.іст.н., доц. Балюк О. О., к.іст.н., доц Литвин А. В., ст. викл. Головка О. А., к.н. із соц. ком., доц. Касячук В. О., к.н. із соц. ком., ст. викл. Скороход Т. О..

- з інших кафедр КПІ ім. Ігоря Сікорського:

к. т. н, доц. кафедри технології поліграфічного виробництва, відповідальний секретар збірника наукових праць «Технологія і техніка друкарства» Зоренко О. М.

Запрошені з інших організацій:

- з кафедри видавничої справи та медіапродюсування Київського університету імені Бориса Грінченка:

зав. каф., проф., д. н. із соц. ком. Фіголь Н. М., доц., к.н. із соц. ком. Вернигора Н. М., ст. викл. Єжижанська Т. С.

СЛУХАЛИ:

1. Повідомлення аспіранта кафедри видавничої справи та редагування Вареник Валентини Миколаївни за матеріалами дисертаційної роботи «Соціальнокомунікаційний підхід до редагування галузевої преси», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань з галузі знань 06 Журналістика за спеціальністю 061 Журналістика.

Освітньо-наукова програма «Соціальні комунікації, журналістика».

Тему дисертаційного дослідження «Соціальнокомунікаційний підхід до редагування галузевої преси» затверджено рішенням Вченої ради НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, протокол № 4 від 11 листопада 2019 року.

Науковим керівником затверджений доктор наук із соціальних комунікацій, професор Тріщук О. В.

2. Запитання до здобувача.

Запитання по темі дисертації ставили: к.ф.н., доц. Левчук О. М., д. н. із соц. ком., проф. Фіголь Н. М., д. н. із соц. ком. Тріщук О. В., ст. викл. Єжижанська Т. С.

3. Виступи за обговореною роботою.

В обговоренні дисертації взяли участь:

к. н. із соц. ком., доц. Масімова Л. Г., д. н. із соц. ком., професор Фіголь Н. М., д.політ.н., проф. Смола Л. Є., к.ф.н., доц. Левчук О. М., д.н. із соц. ком. Тріщук О. В., к.н. із соц. ком., доц. Фіялка С. Б., к.н. із соц. ком., доц. Сегол Р. І., доц. Магда Є. В., доц. Касячук В. О.

УХВАЛИЛИ:

ПРИЙНЯТИ такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження:

1. Актуальність теми дослідження

Галузева преса – важливе джерело актуальної інформації для фахівців, засіб налагодження комунікації між різними суспільними інституціями та рекламний носій, що сприяє розвитку економіки. Галузеві видання як канали донесення фахово значущої інформації містять інформацію про нові товари й послуги, анонси професійних заходів, повідомляють про здобутки успішних компаній, а також успішно конкурують за читача в інформаційному просторі,

де представлено велику кількість суперечливої, неперевіреної та до того ж постійно змінюваної інформації. Відповідно дослідження історичного контексту, чинників посилення комунікаційної ефективності редакцій, виокремлення прийомів і підходів редагування галузевих періодик у кризових умовах пандемії та воєнного стану є важливим для визначення соціальнокомунікаційного впливу цього типу видань на поширення суспільно важливої інформації.

Комплексне опрацювання практик редакцій галузевих друкованих періодик є передумовою для розуміння феномену медіа, здатних ефективно налагодити зв'язки з різними сегментами зацікавлених читачів, згуртувати навколо вирішення професійних викликів. Хоча окремі тематичні кластери галузевих періодик були опрацьовані в тих чи інших наукових працях, є необхідність узагальнити досвід медіа, що комплексно працюють з професійними інформаційними запитами.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Роботу виконано згідно з тематичними планами НДР КПІ ім. Ігоря Сікорського в межах наукової теми кафедри видавничої справи та редагування Навчально-наукового видавничо-поліграфічного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського «Соціальнокомунікаційний підхід до редагування різних видів видань» (номер державної реєстрації 0119U001582).

3. Наукова новизна отриманих результатів

Наукова новизна визначена тим, що в роботі *уперше*:

- запропоновано авторську історіографію галузевої періодики в контексті української журналістики;
- доведено, що галузева періодика формує навколо себе окреме гіпертекстове середовище для фахової комунікації;
- встановлено залежність редакційно-видавничих процесів видавництва галузевої преси від концепції видання, засобів промоції та монетизації;
удосконалено:
- класифікацію електронних періодичних і продовжуваних видань;
- опис функціонування галузевих каталогів, вебсайтів, програм як видавничих продуктів;
набули подальшого розвитку:
- опрацювання термінології на позначення видавничих продуктів підприємств галузевої преси;
- специфіка галузевих періодик як каналів професійної комунікації;
- засади редагування галузевих видань як засобів поширення професійно значущої інформації;
- формування змісту, контенту, інтерактивного, мультимедійного наповнення галузевих видань як етапів комунікації.

4. Теоретичне та практичне значення результатів роботи

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у:

- науковій роботі – під час дослідження теоретико-методологічних і науково-практичних проблем функціонування друкованих та електронних видань, взаємодії редакцій періодики й фахових спільнот;
- навчальному процесі – під час підготовки навчально-методичних комплексів, робочих програм, підручників і посібників (чи їх окремих підрозділів) навчальних дисциплін «Основи видавничої справи та редагування», «Історія видавничої справи», «Історія журналістики», де вивчають специфіку функціонування медіа.
- практичній діяльності – розглянуті на прикладі періодик для фахівців аспекти гендерної проблематики, маркетингу, просування, монетизації, антикризового менеджменту будуть актуальними для студентів і фахівців-початківців у виробництві видавничої продукції.

5. Апробація/використання результатів дисертації

Запропоновані рекомендації щодо покращення комунікаційної ефективності друкованих та електронних видань є актуальними для українського ринку. Зокрема, розроблені засади редагування апробовано на ГП «Рекламна агенція Да Вінчі», що є видавцем журналу «Print Plus» й вебсайту «Соціальної мережі поліграфістів».

6. Дотримання принципів академічної доброчесності

За результатами науково-технічної експертизи дисертація Вареник В. М. визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень.

7. Перелік публікацій за темою дисертації

За результатами досліджень опубліковано 12 наукових публікацій, зокрема:

- 5 статей у наукових фахових виданнях України за спеціальністю 061 Журналістика, в т.ч. 0 статей у яких число співавторів (разом із здобувачем) більше двох осіб;
- 1 стаття у періодичному науковому виданні, проіндексованому у базі Scopus;
- 5 тез виступів на наукових конференціях;
- 1 стаття, що додатково відображає результати дисертації.

Основні наукові результати дисертації відображено в таких публікаціях:

1. Вареник В. Соціокомунікативний потенціал інформаційних продуктів українських видавців галузевих періодик. *Технологія і техніка друкарства*. 2023. № 2 (79). С. 107–119. [https://doi.org/10.20535/2077-7264.1\(79\).2023.274735](https://doi.org/10.20535/2077-7264.1(79).2023.274735)

2. Вареник В. Просування галузевої преси в умовах пандемії COVID-19. *Технологія і техніка друкарства*. 2021. № 2 (72). С. 74–82. [https://doi.org/10.20535/2077-7264.2\(72\).2021.243251](https://doi.org/10.20535/2077-7264.2(72).2021.243251)

3. Вареник В. Еволюція українських галузевих електронних видань як складників системи професійних комунікацій. *Обрії друкарства*. 2021. №1 (9). С. 21–32. [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2021.1\(9\).240547](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2021.1(9).240547)

4. Вареник В. Становлення української галузевої преси кінця XIX – початку XX століття. *Обрії друкарства*. 2020. №1 (8). С. 20–31. [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2020.1\(8\).190083](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2020.1(8).190083)

5. Тріщук О., Євсев'єва (Вареник) В. Редакторське опрацювання структури галузевого періодичного видання. *Обрії друкарства*. 2019. №1 (7). С. 161–174. [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2019.1\(7\).169577](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2019.1(7).169577)

(Особистий внесок здобувача – виконано пошук та охарактеризовано видавничу продукцію суб'єктів ринку галузевої преси).

6. Varenyk V., Trishchuk O. Communicative strategies of Ukrainian trade journals. *Comunicação Mídia E Consumo*. 2023. Issue 20 (59). pp. 392–417. ISSN 1806-4981. <https://doi.org/10.18568/cm.v20i59.2893> (Видання входить до наукометричних баз SCOPUS, Diadorim, DOAJ, EBSCO, Latindex, Livre). (Особистий внесок здобувача – проаналізовано структурні елементи галузевих журналів, репрезентацію жінок у галузевих виданнях).

Праці, у яких додатково висвітлені наукові результати дисертації:

1. Varenyk V., Trishchuk O. Audience loyalty as the main prerequisite for trade press thriving. *Linguistics and Culture Review*. 2021. Issue 5(S4), pp. 128–138. ISSN 2690-103X. <https://doi.org/10.21744/lingcure.v5nS4.1572> (Видання входить до наукометричних баз BASE, CORE UK, Neliti, Index Copernicus, ROAD, WorldCat etc.) (Особистий внесок здобувача – проведено опитування на базі аудиторії журналу «Print Plus» у фейсбуці, проаналізовано аудиторні показники).

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Вареник В. М. Цифрова трансформація українських галузевих періодик. *Креативні індустрії: сучасні тренди* : міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Київ, 24–25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 176–179.

2. Вареник В. М. Образ редактора галузевого періодичного видання через призму вакансій на сайтах з пошуку роботи. *Наукова школа Романа Іванченка* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 29 жовт. 2021 р.). Київ, 2021. С. 8–11.

3. Вареник В. М. Роль рубрикації в комунікативній стратегії сучасних українських галузевих журналів. *Наукова школа Романа Іванченка* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 30 жовт. 2020 р.). Київ, 2020. С. 3–7.

4. Вареник В. М. Вплив конвергенції на галузеві періодичні видання. *Друкарство молоде* : матеріали міжнар. наук.-техн. конф. студентів та аспірантів (Київ, 7–9 квіт. 2020 р.). Київ, 2020. С. 165–166.

5. Вареник В. М. Журналістська етика в галузевій пресі. *Наукова школа Романа Іванченка* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 25 жовт. 2019 р.). Київ, 2019. С. 7–10.

Якість та кількість публікацій відповідають «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Вареник Валентини Миколаївни «Соціальнокомунікаційний підхід до редагування галузевої преси», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 06 Журналістика за спеціальністю 061 Журналістика за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичною та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми КПІ ім. Ігоря Сікорського «Соціальні комунікації, журналістика» зі спеціальності 061 Журналістика.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

1. Дисертаційну роботу «Соціальнокомунікаційний підхід до редагування галузевої преси», подану Вареник Валентиною Миколаївною на здобуття наукового ступеня доктора філософії, до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

2. Вченій раді КПІ ім. Ігоря Сікорського утворити разову спеціалізовану вчену раду у складі:

Голова:

професор, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Костилєва Світлана Олександрівна.**

Члени:

Рецензенти:

кандидат філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та редагування Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Левчук Олена Миколаївна**

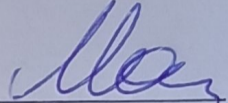
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри видавничої справи та редагування Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» **Фіялка Світлана Борисівна**

Офіційні опоненти:

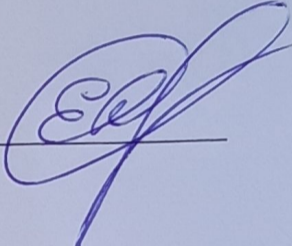
доктор філологічних наук, завідувач кафедри медіакомунікацій
Української академії друкарства **Зелінська Надія Віталіївна**

Доктор історичних наук, професор кафедри медіапродюсування та
видавничої справи Київського столичного університету імені Бориса
Грінченка, МОН України **Шпак Віктор Іванович**

Головуючий на засіданні
кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри видавничої
справи та редагування

 Лариса МАСІМОВА

Вчений секретар
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри видавничої
справи та редагування

 Олена ЛЕВЧУК